

Bruxelles, den 20.5.2020
COM(2020) 524 final

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om Sloveniens nationale reformprogram for 2020 og med Rådets udtalelse om Sloveniens stabilitetsprogram for 2020

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om Sloveniens nationale reformprogram for 2020 og med Rådets udtalelse om Sloveniens stabilitetsprogram for 2020

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4,

som henviser til Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker¹, særlig artikel 5, stk. 2,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen,

som henviser til beslutninger fra Europa-Parlamentet,

som henviser til konklusioner fra Det Europæiske Råd,

som henviser til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget,

som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Social Beskyttelse,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Økonomisk Politik, og

som tager følgende i betragtning:

- (1) Den 17. december 2019 vedtog Kommissionen den årlige strategi for bæredygtig vækst, som markerede starten på det europæiske semester 2020 for samordning af de økonomiske politikker. Den tog behørigt hensyn til den europæiske søjle for sociale rettigheder som proklameret af Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen den 17. november 2017. Den 17. december 2019 vedtog Kommissionen på grundlag af forordning (EU) nr. 1176/2011 ligeledes rapporten om varslingsmekanismen, hvori Slovenien ikke blev udpeget som en af de medlemsstater, for hvilke der skulle gennemføres en dybdegående undersøgelse. Samme dato vedtog Kommissionen også en henstilling med henblik på Rådets henstilling om den økonomiske politik i euroområdet.
- (2) Den 26. februar 2020 blev landerapporten for 2020 for Slovenien² offentliggjort. Den indeholdt en vurdering af Sloveniens fremskridt med hensyn til gennemførelsen af de landespecifikke henstillinger, som Rådet vedtog den 9. juli 2019³, opfølgningen på de henstillinger, der blev vedtaget de foregående år, og opfyldelsen af Sloveniens nationale Europa 2020-mål.

¹ EFT L 209 af 2.8.1997, s. 1.

² SWD(2020) 523 final.

³ EUT C 301 af 5.9.2019, s. 117.

- (3) Den 11. marts 2020 erklærede Verdenssundhedsorganisationen officielt covid-19-udbruddet for en global pandemi. Den har skabt en alvorlig folkesundhedsmæssig krisesituation for borgere, samfund og økonomier. Den har sat de nationale sundhedssystemer under alvorligt pres, forstyrret de globale forretningskæder, skabt volatilitet på de finansielle markeder, udløst efterspørgselschok og har haft negative konsekvenser for adskillige brancher. Den udgør en trussel mod folks job og indtægter og mod virksomhedernes forretning. Den har ført til et større økonomisk chok, som allerede har alvorlige konsekvenser i Den Europæiske Union. Den 13. marts 2020 vedtog Kommissionen en meddelelse⁴, hvori den opfordrede til en koordineret økonomisk reaktion på krisen, der inddrager alle aktører såvel på nationalt plan som på EU-plan.
- (4) Adskillige medlemsstater har enten erklæret undtagelsestilstand eller truffet kriseforanstaltninger. Sådanne kriseforanstaltninger bør være nøje afstemt med behovet, være nødvendige, begrænset i tid og i overensstemmelse med europæiske og internationale standarder. De bør være genstand for demokratisk kontrol og underlagt uafhængig domstolsprøvelse.
- (5) Den 20. marts 2020 vedtog Kommissionen en meddelelse om aktivering af stabilitets- og vækstpagtens generelle undtagelsesklausul⁵. Klausulen som fastsat i artikel 5, stk. 1, artikel 6, stk. 3, artikel 9, stk. 1, og artikel 10, stk. 3, i forordning (EF) nr. 1466/97 samt artikel 3, stk. 5, og artikel 5, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1467/97 letter samordningen af budgetpolitikken i perioder med et alvorligt økonomisk tilbageslag. I denne meddelelse forelagde Kommissionen Rådet sin vurdering, nemlig at den aktuelle situation i lyset af det forventede alvorlige økonomiske tilbageslag som følge af covid-19-udbruddet giver anledning til at aktivere klausulen. Den 23. marts 2020 tilsluttede medlemsstaternes finansministre sig Kommissionens vurdering. Aktiveringen af den generelle undtagelsesklausul giver mulighed for en midlertidig afvigelse fra tilpasningsstien i retning af den mellemfristede budgetmålsætning, forudsat at dette ikke bringer den finanspolitiske holdbarhed på mellemlang sigt i fare. For så vidt angår den korrigerende del kan Rådet på grundlag af en henstilling fra Kommissionen beslutte at vedtage en revideret finanspolitisk kurs. Den generelle undtagelsesklausul suspenderer ikke procedurerne under stabilitets- og vækstpagten. Den tillader medlemsstaterne at fravige de budgetkrav, der normalt ville gælde, og sætter Kommissionen og Rådet i stand til at træffe de nødvendige foranstaltninger til koordinering af politikken inden for rammerne af pagten.
- (6) Der er behov for en vedholdende indsats for at begrænse og kontrollere spredningen af pandemien, styrke de nationale sundhedssystemers modstandsdygtighed og afbøde de socioøkonomiske konsekvenser ved hjælp af støtteforanstaltninger til fordel for virksomheder og husholdninger samt for at sikre passende sundheds- og sikkerhedsforhold på arbejdspladserne med henblik på genoptagelsen af den økonomiske aktivitet. Unionen bør fuldt ud anvende de mange redskaber, den råder over, til at understøtte medlemsstaternes bestræbelser på området. Samtidig bør medlemsstaterne og Unionen arbejde sammen om at tilrettelægge de foranstaltninger, der er nødvendige for at vende tilbage til normalt fungerende samfund og økonomier og til bæredygtig vækst, idet den grønne og den digitale omstilling integreres, og der trækkes på alle erfaringerne fra krisen.

⁴ COM(2020) 112 final.

⁵ COM(2020) 123 final.

- (7) Covid-19-krisen har fremhævet, hvordan fleksibiliteten i det indre marked giver mulighed for at tilpasse sig ekstraordinære forhold. For at sikre en hurtig og gnidningsløs overgang til genrejsningsfasen og garantere den fri bevægelighed for varer, tjenester og arbejdstagere skal de særlige foranstaltninger, der forhindrer det indre marked i at fungere normalt, afskaffes, så snart de ikke længere er absolut nødvendige. Den aktuelle krise har vist, hvor nødvendigt det er at have kriseberedskabsplaner i sundhedssektoren, som omfatter navnlig forbedrede indkøbsstrategier, diversificerede forsyningskæder og strategiske lagre af vigtige forsyninger. De er helt centrale for udformningen af mere omfattende kriseberedskabsplaner.
- (8) Unionens lovgivere har allerede foretaget ændringer af de relevante lovgivningsmæssige rammer⁶ for at sætte medlemsstaterne i stand til at anvende alle uudnyttede midler inden for rammerne af de europæiske struktur- og investeringsfonde til at imødegå covid-19-pandemiens ekstraordinære virkninger. Disse ændringer vil bidrage til større fleksibilitet og forenkle og strømline procedurerne. For at lette likviditetspresset kan medlemsstaterne desuden drage fordel af en medfinansieringssats på 100 % fra Unionens budget i regnskabsåret 2020-2021. Slovenien opfordres til fuldt ud at udnytte disse muligheder til at støtte de personer og sektorer, der står over for de største udfordringer.
- (9) Pandemiens socioøkonomiske konsekvenser vil sandsynligvis blive ujævnt fordelt på tværs af slovenske regioner på grund af forskelle i de økonomiske aktiviteters specialiserings- og koncentrationsmønstre. Dette medfører en betydelig risiko for, at forskellene bliver større, hvilket forstærker den allerede observerede tendens i retning af større forskelle mellem hovedstaden og resten af landet. Da der samtidig er risiko for en midlertidig destabilisering af konvergensprocessen mellem medlemsstaterne, kræver den aktuelle situation målrettede politiske tiltag.
- (10) Den 30. april 2020 fremlagde Slovenien sit nationale reformprogram for 2020 og sit stabilitetsprogram for 2020. For at tage hensyn til de indbyrdes sammenhænge mellem de to programmer er de blevet vurderet sammen.
- (11) Slovenien er på nuværende tidspunkt underlagt den forebyggende del af stabilitets- og vækstpagten og omfattet af gældsreglen.
- (12) Den 13. juli 2018 henstillede Rådet, at Slovenien sikrer, at den nominelle vækstrate i de primære offentlige nettoudgifter⁷ ikke overstiger 3,1 % i 2019, hvilket svarer til en årlig strukturel tilpasning på 0,65 % af BNP. Kommissionens samlede vurdering bekræfter, at der er en væsentlig afvigelse fra den anbefalede tilpasningssti i retning af

⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/460 af 30. marts 2020 om ændring af forordning (EU) nr. 1301/2013, forordning (EU) nr. 1303/2013 og forordning (EU) nr. 508/2014 for så vidt angår særlige foranstaltninger til mobilisering af investeringer i medlemsstaternes sundhedssystemer og andre dele af deres økonomier som reaktion på covid-19-udbruddet, (investeringsinitiativ som reaktion på coronaviruset) (EUT L 99 af 31.3.2020, s. 5) og Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2020/558 af 23. april 2020 om ændring af forordning (EU) nr. 1301/2013 og forordning (EU) nr. 1303/2013 for så vidt angår særlige foranstaltninger med henblik på at give ekstraordinær fleksibilitet med hensyn til anvendelsen af de europæiske struktur- og investeringsfonde som reaktion på covid-19-udbruddet (EUT L 130 af 24.4.2020, s. 1).

⁷ De primære offentlige nettoudgifter består af de samlede offentlige udgifter minus renteudgifter, udgifter til EU-programmer, som fuldt ud modsvares af EU-midler, og ikkediskretionære ændringer i udgifter til arbejdsløshedsunderstøttelse. Nationalt finansierede faste bruttoinvesteringer udjævnes over en fireårsperiode. Diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden eller lovbestemte indtægtsforøgelser er medregnet. Engangsforanstaltninger på både udgifts- og indtægtssiden er medregnet.

den mellemløstede budgetmålsætning i 2019 og for 2018 og 2019 samlet set. I lyset af aktiveringen af den generelle undtagelsesklausul er der imidlertid ingen anledning til at tage yderligere skridt over for Slovenien inden for rammerne af proceduren i forbindelse med væsentlige afvigelser.

- (13) Ifølge stabilitetsprogrammet for 2020 forventer regeringen en forringelse af den samlede saldo fra et overskud på 0,5 % af BNP i 2019 til et underskud på 8,1 % af BNP i 2020. Efter at være faldet til 66,1 % af BNP i 2019 forventes den offentlige gældskvote ifølge stabilitetsprogrammet for 2020 at stige til 82,4 % af BNP i 2020. De makroøkonomiske og finanspolitiske udsigter præges af stor usikkerhed som følge af covid-19-pandemien.
- (14) Som reaktion på covid-19-pandemien og som led i en koordineret Unionstilgang har Slovenien truffet budgetmæssige foranstaltninger til at øge sundhedssystemets kapacitet, inddæmme pandemien og yde hjælp til de personer og brancher, der er særlig hårdt ramt. Ifølge stabilitetsprogrammet for 2020 beløber disse budgetmæssige foranstaltninger sig til 4,4 % af BNP. Foranstaltningerne omfatter ordninger med nedsat arbejdstid for midlertidigt opsagte ansatte og selvstændige erhvervsdrivende (2,3 % af BNP), højere udgifter til sundhedspleje (0,5 % af BNP), kompensationer til arbejdstagere, der fortsat er på arbejdspladsen (0,4 % af BNP), krisebonus til offentligt ansatte (0,4 % af BNP), udsættelser af skattebetalinger (0,4 % af BNP) og økonomisk støtte til sårbare grupper (0,2 % af BNP). Slovenien har desuden bebudet foranstaltninger der, selv om de ikke har nogen direkte budgetmæssige virkninger, vil bidrage til at støtte virksomhedernes likviditet, og som ifølge stabilitetsprogrammet for 2020 anslås at beløbe sig til 5,1 % af BNP. Disse foranstaltninger omfatter lånegarantier (4,8 % af BNP), udsættelser af skattebetaling (0,2 % af BNP) og fritagelse for socialsikringsbidrag for selvstændige erhvervsdrivende (0,1 % af BNP). Ifølge Kommissionens forårsprognose 2020 betragtes alle udsættelser af skattebetaling dog som likviditetsforanstaltninger uden negative budgetmæssige virkninger i 2020. Overordnet set stemmer de foranstaltninger, som Slovenien har truffet, overens med retningslinjerne i Kommissionens meddelelse om en koordineret økonomisk reaktion på covid-19-udbruddet. En fuldstændig gennemførelse af disse foranstaltninger vil bidrage til at opretholde den finanspolitiske holdbarhed på mellemlang sigt, forudsat at finanspolitikken efterfølgende atter fokuserer på at sikre en forsvarlig budgetstilling på mellemlang sigt, så snart den økonomiske situation giver mulighed herfor.
- (15) Ifølge Kommissionens forårsprognose 2020, som tager udgangspunkt i en uændret politik, forventes Sloveniens offentlige saldo at udgøre -7,2 % af BNP i 2020 og -2,1 % af BNP i 2021. Den offentlige gældskvote ventes at nå op på 83,7 % af BNP i 2020 og 79,9 % af BNP i 2021.
- (16) Den 20. maj 2020 offentliggjorde Kommissionen en rapport, der er udarbejdet i medfør af traktatens artikel 126, stk. 3, som følge af Sloveniens planlagte overskridelse i 2020 af grænseværdien for det offentlige underskud på 3 % af BNP. Overordnet set fremgår det af analysen, at underskudskriteriet som defineret i traktaten og i forordning (EF) nr. 1467/1997 ikke er opfyldt.
- (17) Slovenien erklærede den 12. marts 2020, at covid-19-pandemien faldt inden for rammerne af loven om smitsomme sygdomme og traf folkesundhedsmæssige foranstaltninger for at dæmme op for spredningen af virusset. Dette omfattede koordinering af de forskellige roller inden for folkesundhed, primær og sekundær pleje og andre tjenesteydelser samt indførelse af passende testprotokoller. Sideløbende hermed indførte Slovenien strenge isolationsforanstaltninger, hvor dagligvarebutikker,

apoteker, banker, benzinstationer og postkontorer dog forblev åbne. De folkesundhedsmæssige foranstaltninger og inddæmningsforanstaltningerne har i den første bølge (marts-maj) hjulpet Slovenien med at undgå, at antallet af alvorligt syge oversteg sundhedssystemets kapacitet. På grund af inddæmningsforanstaltningerne lukkede mange virksomheder midlertidigt eller reducerede deres aktiviteter. I en åben og eksportorienteret økonomi som Sloveniens har forstyrrelser i forsyningskæden og en reduceret global efterspørgsel efter produkter haft en særlig stærk indvirkning på væksten. Grundet usikkerheden vedrørende den økonomiske udvikling er mange investeringsbeslutninger i den private sektor udskudt. Da transport og turisme, der er to af Sloveniens vigtigste sektorer, forventes at blive hårdest ramt med fald i omsætningen på 70 % i 2020, forventes også et drastisk fald i BNP for 2020.

- (18) Ved udgangen af april 2020 vedtog myndighederne to pakker med foranstaltninger for at modvirke covid-19-chokket⁸. Den første pakke af afhjælpende tiltag til en værdi af 3,1 mia. EUR svarende til 6,4 % af BNP var hovedsagelig møntet på at beskytte arbejdspladser og socialt sårbare grupper. Staten dækker lønkomensation, sygedagpenge, socialsikringsbidrag for midlertidigt afskedigede ansatte samt pensionsforsikringsbidrag for ansatte, der fortsat er på arbejdspladsen. Afbetalingen på lån kan udskydes op til tolv måneder for at afhjælpe virksomhedernes og husholdningernes likviditetsproblemer. Den anden pakke til en værdi af godt 2 mia. EUR svarende til ca. 4,2 % af BNP yder hovedsagelig likviditetsstøtte til virksomheder. Pakken omfatter en statsgarantiordning via banker, der gør det muligt at yde lån til større virksomheder, hvoraf 70 % af hovedstolen er statsgaranteret, og lån til små og mellemstore virksomheder (SMV'er), hvoraf op til 80 % er garanteret. Udskydelse af skattebetalinger og fritagelse for sociale bidrag samt offentlige myndigheders fremskyndelse af kontraktbetalinger har til formål at hjælpe virksomhederne med at begrænse deres problemer med likviditet og adgang til finansiering.
- (19) På baggrund af den øgede efterspørgsel efter sundhedsydelse som følge af covid-19-udbruddet oplevede Slovenien udfordringer i forhold til at sikre tilstrækkelig kapacitet på sundhedsområdet. Virusudbruddet afdækkede strukturelle problemer i sundhedssystemet. Det forholdsvis lille antal læger i forhold til landets størrelse er eksempelvis en ekstra udfordring under pandemien. Det er derfor vigtigt at rekruttere mere uddannet sundhedspersonale, beskytte deres arbejdsvilkår og ansætte dem, hvor behovet er størst. Det er afgørende at anvende diagnosticering, testkits og e-sundhedsværktøjer, der giver mulighed for opfølgning og telemedicin. Måltrettet forskning og innovative løsninger er også vigtige for at hjælpe de offentlige sundhedstjenester med at indsamle og anvende anonymiserede data med henblik på at kunne træffe oplyste beslutninger. Krisen understreger behovet for at beskytte finansieringskapaciteten i sundheds- og langtidsplejesystemerne, der begge afventer strukturreformer. En rettidig vedtagelse og gennemførelse af den nye lov om sundhedspleje og sundhedsforsikring, udvidelse af sundhedssystemets finansieringskilder og udvikling af finansielle buffere vil afbøde udsvingene i de finansielle midler i løbet af den økonomiske cyklus. I mangel af en lov om langtidspleje har Slovenien begrænsede muligheder for at bekæmpe covid-19-udbruddet i de mest berørte institutionsmiljøer. Da ældre mennesker med handicap og mennesker med kroniske sygdomme har en øget risiko for at blive alvorligt syge af

⁸ Kommissionen har vedtaget en midlertidig statsstøtteramme for sådanne statsstøtteforanstaltninger, som blandt andet omfatter garantier med hensyn til virksomheders levedygtighed (EUT C 91I af 20.3.2020, s. 1).

virusset, er der behov for en betydelig indsats for at sikre ordentlige langtidsplejetjenester, der er velintegrerede med sundhedstjenesterne.

- (20) Sundhedskrisen og den økonomiske krise som følge af covid-19 har lagt et hidtil uset pres på Sloveniens arbejdsmarked og sociale beskyttelsessystem. Ifølge Kommissionens prognose forventes arbejdsløsheden at stige til 7 % i 2020 og falde til 5,1 % i 2021. Slovenien har for at bryde den hastigt stigende arbejdsløshedskurve i de mest berørte sektorer vedtaget omfattende politiske tiltag, der kombinerer forebyggende foranstaltninger med foranstaltninger, der har til formål at lette arbejdstageres hurtige tilbagevenden på arbejdsmarkedet. Centrale politiske tiltag på grundlag af høring af arbejdsmarkedets parter bør fokusere på at opnå en bæredygtig og rimelig genopretning ved at styrke de eksisterende aktive arbejdsmarkedspolitikker og beskæftigelsespolitikker, herunder arbejdsfordelingsordninger, og indførelse af anden tidsbegrænset støtte til virksomheder, f.eks. løntilskud og fritagelse for socialsikringsbidrag. Disse foranstaltninger kunne bidrage til at mindske indkomsttabet for alle arbejdstagere, herunder de, der er i atypiske ansættelsesforhold, og selvstændige erhvervsdrivende. Fleksible arbejdsforhold, herunder fleksible arbejdssteder (f.eks. mulighed for fjernarbejde), fleksibel arbejdstid (f.eks. flekstidsordninger) og fleksibilitet i arbejdsorganiseringen (f.eks. interne tjenesteydelser i virksomheden) kan i høj grad understøtte beskæftigelsen i nedlukningsperioder, og når de økonomiske aktiviteter genoptages. Det er afgørende at værne om iværksætterånden for at genoprette økonomien og kunne foretage de nødvendige tilpasninger efter krisen. Det er derfor særlig vigtigt at støtte de selvstændige erhvervsdrivende ved at mindske den administrative byrde og de økonomiske ulemper, som i en sammenligning med arbejdstagere gør sig særligt gældende for denne gruppe.
- (21) For at afbøde krisens sociale virkninger er det vigtigt, at Slovenien fortsætter med at give tilstrækkelige sociale ydelser. I den forbindelse vil det være nødvendigt regelmæssigt at overvåge, hvordan krisen påvirker fattigdomsniveauet. Der bør lægges særlig vægt på ældre mennesker, navnlig kvinder, for hvilke risikoen for fattigdom eller social udstødelse var højere end EU-gennemsnittet allerede før krisen. Ændringen af pensionslovgivningen, som nationalforsamlingen vedtog i november 2019, forventes at forbedre pensionernes tilstrækkelighed for nye pensionister, mens de nuværende pensionister, herunder de, der befinder sig på eller under fattigdomsgrænsen, ikke kommer til at få glæde af den. Hvis de organisationer, der arbejder i forreste linje, får yderligere økonomisk støtte, vil det sikre, at covid-19-pandemien ikke uforholdsmæssigt rammer mennesker, der er i risiko for social udstødelse, og at disse mennesker får deres grundlæggende behov såsom daglige måltider og sundhedsydelser dækket.
- (22) Der blev indført likviditetsforanstaltninger for virksomheder i april 2020, men der er stadig levedygtige virksomheder som f.eks. mindre virksomheder og højvækstvirksomheder, hvis kreditvurderinger endnu ikke er tilstrækkeligt veletablerede til at give dem adgang til førnævnte lånegarantier fra bankerne. Forbedret adgang til alternativ finansiering, herunder egenkapitalinstrumenter (f.eks. venturekapital), kan være nødvendig, navnlig i lande som Slovenien, hvis aktiemarkeder er underudviklede. Sloveniens nuværende egenkapitalredskaber kunne som planlagt i andre medlemsstater anvendes til at kanalisere bistandsmidler til de virksomheder, der er kommet godt gennem krisen, såsom innovative små og mellemstore virksomheder, nystartede virksomheder og vækstvirksomheder. Ved at anvende de garantier, der findes i EU-reglerne, sikres det, at disse indsprøjtninger ikke

- kommer til at påvirke virksomhedernes effektivitet eller økonomiske konkurrence negativt.
- (23) Covid-19-krisen har i alvorlig grad påvirket normalt levedygtige virksomheders og husholdningers evne til at betale deres regninger. Hvis man ikke havde grebet ind, ville en stor del af den private sektor risikere at gå konkurs. De likviditetsforanstaltninger til virksomheder, som den slovenske regering har indført, omfatter et 12-måneders moratorium for tilbagebetaling af ikkemisligholdte banklån til ikkefinansielle selskaber og husholdninger. Denne og lignende foranstaltningers effektivitet bør vurderes og overvåges nøje. For at sikre den finansielle stabilitet, bør eventuelle negative konsekvenser af foranstaltningerne hurtigt afhjælpes.
- (24) Kriseramte virksomheder, navnlig mindre virksomheder, har ikke blot behov for likviditet og finansiering, men også et gunstigt erhvervsklima. Dette omfatter en hurtig og ubureaukratisk gennemførelse af covid-19-hjælpeforanstaltningerne, men også mere end dette. Landets store lovgivningsmæssige og administrative byrder medfører omkostninger, som hårdt pressede virksomheder ikke har råd til i denne udfordrende periode. En effektiv måde, hvorpå man kan yde umiddelbar og mærkbar hjælp til virksomhederne, uden at det får indvirkning på statsbudgettet og dermed indirekte på skatteyderne, er ved at reducere bureaukratiet f.eks. i forbindelse med tilladelser, indberetningsforpligtelser og skatteprocedurer. En modernisering af bestemmelserne vil gøre det muligt for erhvervene at tilbyde flere omkostningseffektive og innovative tjenesteydelser, hvilket virksomhederne har brug for nu. Slovenien har udviklet redskaber til at mindske den administrative byrde, herunder enhedsdokumentet og SMV-testen. Disse redskaber bør nu anvendes fuldt ud med henblik på at yde akut bistand. Krisen vil lægge yderligere pres på de erhvervsmæssige tvistbilæggelser og retsforfølgelsen af økonomisk kriminalitet. Der er også behov for, at der i forbindelse med insolvensreglerne kommer mere fokus på at undgå kriserelaterede konkurser, hurtig velordnet afvikling af ikkelevedygtige virksomheder og en ny chance til eventuelle involverede.
- (25) For at fremme den økonomiske genopretning vil det være vigtigt at fremrykke modne offentlige investeringsprojekter og tilskynde til private investeringer, bl.a. gennem relevante reformer. Dette kunne eksempelvis være investeringer i den grønne omstilling i form af bæredygtige projekter, som f.eks. omstilling væk fra kulminer og kulbaseret elproduktion. Investering i den grønne omstilling som beskrevet i Sloveniens nationale energi- og klimaplan kan være med til at skabe kortsigtet vækst i forbindelse med genopretningen og de mellemfristede efterdønninger af covid-19-pandemien. Dette kan indebære at øge andelen af vedvarende energikilder, som på nuværende tidspunkt er lille, styrke energiinfrastrukturen, mindske luftforureningen, der er over EU-gennemsnittet i Sloveniens byer, styrke den cirkulære økonomi, understøtte socialt iværksætterier og sætte skub i bestræbelserne på at begrænse omstillingens potentielle indvirkning på de hårdest ramte regioner og sektorer. Det nuværende fald i emissionerne vil være kortvarigt, hvis der ikke er tilstrækkelig fokus på ren energi og klimainvesteringer i genopretningspakkerne, hvilket vil få Slovenien til at sakke bagud i forhold til landets egne klimamål. Programmeringen af Fonden for Retfærdig Omstilling for 2021-2027 kan hjælpe Slovenien med at imødegå nogle af de udfordringer, der følger af omstillingen til en klimaneutral økonomi, navnlig inden for de områder, der er omhandlet i bilag D til landerapporten. Det vil sætte Slovenien i stand til at gøre bedst muligt brug af fonden.
- (26) For at opnå en økonomisk genrejsning, der omfatter princippet om bæredygtighed, vil der være behov for yderligere at udvikle bæredygtig transport og støtte offentlig

passagertransport og bæredygtige forbindelser, navnlig togdrift. Covid-19-krisen har medført yderligere udfordringer for gods- og transittransport, og selv om Slovenien har truffet de nødvendige foranstaltninger og muliggjort strømmen af varer, navnlig vigtige varer, vil krisen få en negativ indvirkning på landets økonomiske vækst.

- (27) Som led i en exit- og genopretningsstrategi vil det være vigtigt at støtte investeringer i forskning og innovation, som er en kritisk drivkraft for produktivitet og økonomisk vækst. Selv før krisen blev Slovenien bedømt til kun at være en "moderat innovator", hvilket hæmmer landets indsats for at indhente de lande, der klarer sig bedst. Erhvervssektoren tegner sig for 75 % af de midler, der investeres i forskning og udvikling. Den økonomiske afmatning bringer endnu engang erhvervslivets forskning, udvikling og innovation i fare. Det relativt lave innovationstempo, navnlig for SMV'ers vedkommende, hæmmer udviklingen og spredningen af de innovative virksomhedsprocesser og -løsninger, som der er behov for i forbindelse med covid-19-krisen. Der er behov for investeringer med henblik på at hjælpe innovative SMV'er, herunder nyetablerede virksomheder, hvis aktiviteter omfatter nye teknologier og banebrydende innovation, med at opskalere deres produktion. Samarbejdet mellem den akademiske verden og erhvervslivet er generelt begrænset til mellem- og højteknologiske sektorer. Effektiviteten af de videnoverførselskontorer, der er etableret af forsknings- og uddannelsesinstitutioner, varierer betydeligt. Forbindelser mellem den akademiske verden og erhvervslivet har afgørende betydning for en vellykket omsætning af videnskab til innovation, forbedring af landets forsknings- og innovationsresultater og fremme af økonomisk vækst. De offentlige udgifter til forskning og udvikling har været beskedne og delvis afhængige af EU's strukturfonde. Det er behov for en prioritering af de offentlige investeringer i forskning og innovation, herunder teknologisk og anvendt forskning, for at landet kan komme på fode igen efter krisen.
- (28) Digital omstilling vil være afgørende for den økonomiske genrejsning. Landets potentiale på dette område kom til udtryk ved den hurtige udrulning af hjemmearbejdsordninger og nogle slovenske virksomheders løsninger til onlinesalg, da krisen brød ud. Mere digitalisering i forretningsmodeller og produktionsprocesser vil udvide denne omstilling til flere økonomiske sektorer. Slovenien kan i forbindelse med støtten til den videre digitalisering af mindre avancerede traditionelle brancher bygge videre på eksisterende viden og særdeles god kapacitet inden for robotteknik, kunstig intelligens og blockchainteknologi. En genanvendelse af den brede vifte af de offentlige data, der for nuværende er tilgængelige, kunne understøtte innovationen og big data-økonomien. Hvis arbejdstagernes digitale færdigheder forbedres, vil det kunne øge deres beskæftigelsesegnethed forholdsvis hurtigt og understøtte den økonomiske genrejsning. Hvis der indføres en brugervenlige e-forvaltningstjenester og digitale offentlige tjenester, ville det bidrage til at mindske de administrative byrder for virksomhederne. Mens en række offentlige onlinetjenester allerede er tilgængelige, vil udbredelsen heraf til borgere og virksomheder kræve en indsats for at øge offentlighedens tillid til og sikkerheden i forbindelse med onlinetransaktioner (f.eks. udrulning af en national elektronisk identifikator, cybersikkerhed og privatlivsbeskyttende funktioner). Det er nødvendigt med hurtige og pålidelige bredbåndsforbindelser (fastnet og mobilnet), også i landområderne, for at kunne udvikle centrale sociale og økonomiske onlinetjenester. Udrulningen af 5G afhænger af rettidig tildeling af 5G-frekvenser.
- (29) Traditionel undervisning på alle uddannelsesniveauer er erstattet af fjernundervisning som følge af covid-19-nedlukningen. Onlinelæring kræver passende digital

infrastruktur, undervisningsmateriale og lærere, der har de nødvendige færdigheder og den nødvendige støtte til at kunne undervise effektivt. Alle elever, særligt sårbare grupper, herunder handicappede eller elever fra landområderne, behøver passende adgang til fjernundervisning og tilstrækkelige digitale færdigheder for at kunne drage fuld nytte af fjernundervisning. For at forbedre arbejdstagernes færdigheder bør digitale færdigheder have en mere fremtrædende plads i skolernes læseplaner og programmer. Dette vil give mulighed for mere udbredt brug af fjernarbejde og digitale tjenester, et bedre match mellem digitale færdigheder og arbejdsmarkedets krav samt inklusion af sårbare grupper, f.eks. ældre eller mennesker i landområderne.

- (30) Hvor nærværende henstillinger har fokus på at håndtere pandemiens socioøkonomiske konsekvenser og lette den økonomiske genopretning, omhandlede de landespecifikke henstillinger fra 2019, som Rådet vedtog den 9. juli 2019, også vigtige reformer til at imødegå de strukturelle udfordringer på mellemlang og lang sigt. Disse henstillinger er stadig relevante, og de vil fortsat være genstand for overvågning i forbindelse med næste års europæiske semesters årscyklus. Det gælder også henstillingerne vedrørende investeringstiltag inden for den økonomiske politik. Sidstnævnte henstillinger bør tages med i betragtning i den strategiske programmering af samhørighedsmidlerne efter 2020, herunder ved afbødningsforanstaltninger og exitstrategier i forbindelse med krisen.
- (31) Det europæiske semester danner rammen for løbende samordning af den økonomiske politik og beskæftigelsespolitikken i Unionen, hvilket kan bidrage til en bæredygtig økonomi. Medlemsstaterne har i deres nationale reformprogrammer for 2020 gjort status over fremskridtene med hensyn til opfyldelsen af De Forenede Nationers mål for bæredygtig udvikling ("verdensmålene"). Ved at sikre en fuldstændig efterlevelse af nedenstående henstillinger vil Slovenien bidrage til opfyldelsen af verdensmålene og til de fælles bestræbelser på at sikre konkurrencedygtig bæredygtighed i Unionen.
- (32) Det er afgørende at sikre en nøje samordning af økonomierne i Den Økonomiske og Monetære Union for at opnå en hurtig genopretning og overvinde de økonomiske konsekvenser af covid-19. Slovenien bør som en medlemsstat, der har euroen som valuta — og under hensyntagen til de politiske retningslinjer fra Eurogruppen — sikre, at dets politikker fortsat er i overensstemmelse med henstillingerne vedrørende euroområdet og koordineret med henstillingerne for de øvrige medlemsstater i euroområdet.
- (33) Som led i det europæiske semester 2020 har Kommissionen gennemført en omfattende analyse af Sloveniens økonomiske politik, som blev offentliggjort i landerapporten for 2020. Den har også vurderet stabilitetsprogrammet for 2020, det nationale reformprogram for 2020 og de foranstaltninger, der er truffet som opfølgning på de henstillinger, der er blevet rettet til Slovenien i de foregående år. Kommissionen har ikke blot taget hensyn til deres relevans for en holdbar finanspolitik og socioøkonomisk politik i Slovenien, men også til deres overensstemmelse med Unionens regler og retningslinjer, da der er behov for at styrke den samlede økonomiske styring i Unionen ved på EU-plan at give input til de kommende nationale beslutninger.
- (34) Rådet har på baggrund af denne vurdering gennemgået Sloveniens stabilitetsprogram for 2020, og dets holdning⁹ afspejles især i henstilling 1 nedenfor,

⁹ I henhold til artikel 5, stk. 2, i Rådets forordning (EF) nr. 1466/97.

HENSTILLER, at Slovenien i 2020 og 2021 træffer foranstaltninger med henblik på at:

1. træffe alle nødvendige foranstaltninger til effektivt at imødegå pandemien, understøtte økonomien og støtte den efterfølgende genopretning i overensstemmelse med den generelle undtagelsesklausul, føre en finanspolitik, der tager sigte på at opnå en forsvarlig budgetstilling på mellemlang sigt og sikre en holdbar gæld, og samtidig øge investeringerne, så snart den økonomiske situation tillader det sikre sundheds- og langtidsplejesystemernes modstandsdygtighed, herunder ved at yde passende forsyning af kritiske medicinske produkter og afhjælpe manglen på sundhedspersonale
2. yde passende indkomsterstatning og social beskyttelse, afbøde krisens følgevirkninger for beskæftigelsen, herunder gennem mere arbejdsfordeling og gennem fleksible arbejdsordninger, sikre at disse foranstaltninger yder tilstrækkelig beskyttelse for atypiske arbejdstagere
3. fortsætte med hurtigt at gennemføre foranstaltninger for at yde likviditet og finansiering til virksomheder og husholdninger og mindske de administrative byrder, fremrykke modne offentlige investeringsprojekter og tilskynde til private investeringer for at støtte den økonomiske genopretning, målrette investeringer mod den grønne og den digitale omstilling, navnlig ren og effektiv produktion og anvendelse af energi, miljøvenlig infrastruktur, bæredygtig transport, forskning og innovation samt udrulning af 5G, fremme virksomheders digitale kapacitet og styrke digitale færdigheder, e-handel og e-sundhed.

Udfærdiget i Bruxelles, den .

*På Rådets vegne
Formand*